

падарчых, лясных, навучальных, медынскіх і статыстычных адносінах» (кн. 1–3, 1882–84), у якім зроблена характеристыка асноўных заняткаў насельніцтва, матэрыяльнай і духоўнай культуры жыхароў Магілёўшчыны. У 1-й кнізе змешчаны гісторычны, фізіка-географічны і этнографічны нарысы губерні (у 1884 як дадатак да выдаў «Вясельныя песні беларускіе»). Прыведзеніе апісанне сямейнага побыту насельніцтва з календаром свят на кожны месяц і на цэлы год. Раскрыты каляндарныя звычайі і абра́ды сялян, былой шляхты, мяшчан, старавераў, каляндар нар. звычаяў і абра́даў (Вяселле, Хрэсьбіны, Пахаванне, Памінкі, Талака, Дажынкі, гульні, павер'і, прымхі і забабоны і г.д.). У выданні надрукаваны запісаныя ўпершыню бел. нар. песні (больш за 500 адзінак) каляндарнага цыкла (зімовыя, веснавыя, летнія, восеніескія і інш.), вясельныя (316 нумароў), рэлігійныя. Пераважная большасць надрукаваных твораў класіфікавана, матэрыял добрай якасці. Апублікованы матэрыял пра нар. тэатр: каляндныя гульні «Каза», «Кабыла», «Мядзведзь», хаджэнні са звяздой і батлейкай. Апісаны прадстаўленне нар. лялечнага тэатра батлейкі «Цар Ірад». Апублікованыя матэрыялы папоўнілі тамы серыі БНТ «Радзінная пазія» (1971), «Жартоўныя песні» і «Жніўныя песні» (абодва 1974), «Зімовыя песні» (1975), «Песні пра каханне» (1978), «Балады» (кн. 2, 1978), «Веснавыя песні» (1979), «Валачобныя песні» (1980), «Вяселле. Песні» (кн. 1–6, 1980–88), «Восеніескія і талочныя песні» (1981), «Сямейна-бытавыя песні» (1984), «Купальскія і пятроўскія песні» (1985), «Сацыяльна-бытавыя песні» (1987), «Земляробчы каляндар» (1990), «Паэзія беларускага земляробчага календара» (1992), «Гульні, забавы, ігрышчы» (1996) і інш.

Lit.: Гілевіч Н.С. З клопатам пра песні народу. Мн., 1970; Каҳаноўскі Г.А. Археалогія і гісторычнае краязнаўства Беларусі ў XVI–XIX стст. Мн., 1984.

I. У. Саламевіч.

ДАНІЛЮК Васіль Данілавіч (1899–?), народны казачнік з в. Плянты Кобрынскага раёна. Імправізаваў у межах традыцыі, не парушаючы яе. «Ванька і чэрці» — яго ўлюблёная тэма. Развіваючы яе, ён па-рознаму сполучаў матыў дзівоснага мяшка салдата з традыцыйнымі матывамі казак пра дурнога чор-

та. Ад яго запісаны тры розныя варыянты гэтай тэмы, якія ўспрымаюцца як тры розныя казкі. Яго казка «Салдат па загаду цара шые боты на цэлы полк» увайшла ў том на нямецкай мове «Беларускія народныя казкі» (Берлін, 1966, склаў Л.Бараг).

I. У. Саламевіч.

ДАНІЛЮК Святлана Піліпаўна (25.3.1939, Кіеў — 8.8.2003), спявачка (мецца-сапрана). Народная артыстка Беларусі (1971), народная артыстка СССР (1977). Скончыла Кіеўскую кансерваторыю (1963). З 1966 салістка Дзяржаўнага тэатра оперы і балета Беларусі, з 1986 — Бел. філармоніі. Валодала моцным сакавітym і адначасова гнуткім голасам мяккага тэмбуру. Тонка перадавала разнастайныя настроі бел. песні: лірызм, элегічнасць, узнёсласць, гумар. Багацце таленту раскрылася ў інтэрпрэтацыях бел., украінскіх, рускіх і інш. нар. песен. Упершыню ў суправаджэнні сімфанічнага аркестра ў яе выкананні прагучалі бел. нар. песні «Чаму ж мне не пець», «А ў полі вярба», «Любіліся, кахаліся», «Кацілася чорна галка», «У страсе кукавала зязюля», «Ой, палын мой, палыночак» з цыкла «Шэсць беларускіх песен» (варыяント цыкла запісаны на фірме «Мелодыя») у апрацоўцы для голасу і аркестра Э.Фарберава. Лаўрэат 3-га Усесаюзнага конкурсу вакалістаў імя М.Глінкі (1965), дыпламант 3-га Міжнароднага конкурсу імя П.Чайкоўскага (1966).

У. А. Васілевіч.

«ДАРАГÁЯ ШКУРА», сюжэт сацыяльна-бытавых казак. Адзначаны ў паказальнях як №1535 (СУС 1535 = АА 1535 А і 1535 В). Распаўсюджаны ў бел., рускім, украінскім фальклоры. Бел. казку такога сюжэта апубліковалі П.Шэйн, Е.Раманаў, У.Дабравольскі, П.Чубінскі, М.Федароўскі, Э.Кліх і інш. Дайшла да нашага часу (запісана І.Лушицкай у 1960). Сюжэт кантамінуецца ў розных казках з інш. сюжэтамі (напрыклад, 1537 — «мёртвае цела»). Казка амаль ва ўсіх варыянтах мае агульныя кампаненты: бядняк (брат-дурань) вязе ў горад прадаваць шкуру каня (вала, каровы). Спяняеца начаваць у гаспадыні, якая хавае свайго палюбоўніка і пачастунак. Пераконвае гаспадара, што шкура чарадзейная, аддае яе за вялікія грошы. Багатому брату (братаам) гаворыць, што ў горадзе за шкуры плаціць вялікія грошы. Прагнены

С. П. Данілюк.